

ПІДГОТОВКА СТУДЕНТІВ ДО ВИКОРИСТАННЯ ІНШОМОВНИХ ДЖЕРЕЛ ПІД ЧАС ОРГАНІЗАЦІЇ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Розвиток української держави, що супроводжується переходом до ринкових відносин, здійснює вагомий вплив на підготовку здобувачів вищої освіти. На даний час, виникла потреба у висококваліфікованих та компетентних фахівцях, які можуть без проблем реалізовувати комунікацію іноземною мовою за фахом. Тому, на наш погляд, важливу роль для здобувачів вищої освіти відіграє формування практичних навичок для роботи з зарубіжними та інформаційними джерелами. Одним із головних методів удосконалення якості професійної підготовки студентів є активізація їх навчальної і науково-дослідницької діяльності, розвиток креативності, розвиток самостійної роботи, а це можливо реалізувати за рахунок організації і впровадження у навчально-виховний процес закладів вищої освіти технології комбінованого навчання, тобто поєднання традиційних та комп'ютерно-орієнтованих форм, методів та засобів навчання [4, с. 148].

Таким чином, важливого значення набуває вивчення організації наукових досліджень та підготовка студентів до використання зарубіжних джерел за фахом в наукових проектах, бакалаврських та магістерських роботах.

З метою реалізації наукової роботи студентами на даний час існують наступні вимоги: максимальна наближеність до навчально-виховної діяльності; чіткість у виборі тематики та її актуальність, науковий рівень її реалізації на

практиці; поетапне формування наукових завдань; специфіка науково-дослідної роботи на професійному та творчому рівні.

Науковій роботі студентів у вищому освітньому закладі, що проймає всю систему професійної підготовки здобувачів вищої освіти упродовж усього періоду навчання, властиві цілісний міжпредметний взаємозв'язок, оволодіння майбутніми фахівцями сучасною методологією науково-дослідницької роботи, що в подальшому забезпечує збільшення продуктивних знань студентів, розвиток самостійності, креативності, планетарного мислення кожної особистості.

Необхідно зауважити, що навчально - дослідна робота студентів є обов'язковою вимогою, яка чітко зазначається в навчальних планах певної спеціальності. Основною метою здобувачів вищої освіти у науково-дослідній діяльності є: засвоєння сучасних методів, методик самостійного вирішення професійних та наукових завдань, оволодіння методологією наукового пізнання; розвиток дослідницьких умінь і професійних навичок поглибленого аналізу окресленої ситуації, синтезу, узагальнення, обґрунтування отриманих даних, планетарного мислення; організація та передбачення отриманих результатів власної роботи, результативної організації діяльності та системне вивчення інформації за фахом [2, с. 60].

Але підкреслимо, щоб здобувач вищої освіти чітко зрозумів основну потребу реалізовувати певний вид діяльності, а науково-педагогічний працівник акцентував увагу на особистісно-професійні якості особистості, властивості темпераменту, прогножуючи рівень готовності студентів до розв'язання креативних завдань за рахунок видів діяльності, де можуть розкритися всі властиві для особистості здібності.

Також, студенти, за допомогою науково-педагогічних працівників, мають оволодіти інтегративними вміннями, використовувати наукові, довідкові, методичні джерела, що видаються рідною та іноземними мовами; засвоїти методику перекладу та реферування тексту, розвивати навички комп'ютерної обробки даних; оволодіти знаннями про основні методи інформаційного пошуку.

Отже, на основі вище зазначеного можна зробити висновок, що сучасна система професійної підготовки має бути орієнтована на підготовку студента-дослідника, якому властивий новий тип мислення. Крім того, у студентів потрібно розвивати високий рівень вимогливості до власної особистості, толерантну культуру до поглядів, точок зору інших вчених.

До змістовного наповнення готовності студентів до реалізації ними науково-дослідної роботи необхідно включити наступні складові, такі як: продуктивні знання, інтегративні вміння, креативність, потреби [4, с. 153].

Зазвичай, у вищих освітніх закладах найчастіше застосовуються певні завдання студентам для виконання ними самостійної роботи, а саме: складання кросвордів за фахом; формування словника з відповідної тематики визначень курсу, який вивчається, з посиланням на джерела, які були використані студентом; проведення анотування наукових статей; написання рефератів, есе і доповідей за певною темою, яка запропонована викладачем; групові завдання, з метою вирішення та формування проблемних ситуацій.

Але, на наш погляд, актуальним є написання студентами тез, які розглядаються в наукових джерелах, як стислі, чіткі положення. У тезах висвітлюються власна точка зору, все має бути пов'язано між собою і лаконічно викладено.

Зауважимо, що під час реалізації професійної підготовки здобувачів вищої освіти важливе значення мають наступні форми науково-дослідної роботи, а саме: як курсова, дипломна, бакалаврська та магістерська роботи.

Їх тематику розробляє науково-педагогічний працівник відповідної кафедри. Студент, під час ознайомлення з запропонованою тематикою, самостійно обирає тему дослідження, яка пробудила в нього інтерес, а також має можливість внести до розгляду свою тему, але перед цим представити її актуальність.

На даний час, існують такі вимоги до змістовного наповнення наукової роботи, а саме: актуальність обраної теми дослідження, відповідність стану проблеми та майбутнім перспективам їх розвитку, завданням практичного характеру; вивчення і детальний аналіз монографічних, довідкових і періодичних літературних джерел з окресленої тематики; опис історії проблеми, яка досліджується; чітке визначення предмета дослідження, основної мети, методів дослідження, аналіз наукових фактів, процесів та явищ, узагальнення отриманих результатів, їх детальна характеристика, загальні висновки проведеного дослідження, надання відповідних рекомендацій.

Формування списку літератури у науковій роботі визначає рівень вивчення стану досліджуваної проблеми і навичок роботи з науковою літературою.

Зауважимо, що сьогодні не вирішеними залишається проблема щодо професійної підготовки фахівця, а саме: формування у студентів практичних навичок роботи із новітніми зарубіжними джерелами.

Саме діяльнісний, прогностичний, диференційований та інтегративний підходи є головними у формуванні концептуальних положень професійної підготовки до використання іншомовних джерел інформації у фаховій діяльності фахівців. За допомогою означених підходів формулюються наступні

концептуальні положення, а саме: знання з фахових навчальних дисциплін, іноземної мови та інформаційних технологій, які потрібно інтегрувати на різних рівнях; вони повинні реалізовувати фахове спрямування вивчення означених дисциплін і створення нових методик підготовки майбутнього фахівця до роботи з зарубіжними інформаційними джерелами з фаху, які є фундаментом для моделювання професійної підготовки [3, с. 299].

На основі цього, ми пропонуємо наступні засади професійної підготовки студентів до використання іншомовних джерел засобами інтеграції освітніх технологій, а саме: поетапне ускладнення та чітке визначення технологій освітнього рівня, що допомагають відтворити взаємозв'язки ключових термінів; фахової діяльності та підготовки до реалізації іншомовних джерел; розвиток інформаційної культури майбутнього фахівця та формування практичних навичок реалізації нових іншомовних джерел; застосування інтегрального поєднання всіх освітніх технологій з метою оптимального пошуку іноземних джерел; диференціація готовності до використання іншомовних інформаційних джерел за рівнем освіти майбутнього фахівця та знанням іноземної мови; інтеграція інтегративних вмінь і практичних навичок користування іншомовними джерелами за рахунок сучасних освітніх технологій; забезпечення психолого-педагогічних умов з метою практично-орієнтованого навчання, визначення зв'язку між теоретичними та практичними знаннями, інтегративними вміннями та практичними навичками, які має набути здобувач вищої освіти згідно його рівня фахової підготовки. А впровадження в навчальний процес авторського курсу «Іншомовні джерела інформації для майбутніх фахівців» сприятиме реалізації міждисциплінарної інтеграції знань із фахово-орієнтованих дисциплін, іноземних мов та інформаційних технологій для всіх студентів.

Таким чином, грамотне застосування іноземних джерел є однією з найважливіших вимог, що висуваються до наукової, курсової, бакалаврської та магістерських робіт. А вміння студента працювати з науковою літературою, вітчизняною чи зарубіжною свідчить про високий рівень його академічної підготовки [1, с. 189].

Представлення у науковій роботі студента посилань на праці іноземних вчених показують рівень теоретичної розробки проблеми та активність студента.

А дослідження досягнення та наукові положення зарубіжних вчених в досліджуваній проблемі є основою для створення актуальної та цінної наукової роботи, та в подальшому допомагає студенту включитися до світового наукового діалогу, та знайти колег-однодумців.

Список використаних джерел

1. Гаврилюк М.В. Можливості інтеграції знань і вмінь у професійній іншомовній підготовці фахівців / М.В. Гаврилюк, І.В. Савка, У.В. Кушпіт // Perspectives of world science and education: abstracts of the II International scientific and practical conference. Osaka, Japan : CPN Publishing Group. 2019. P. 189–192.
2. Паламарчук В. Педагогічні технології навчання в умовах Нової української школи: вектор розвитку / В. Паламарчук, О. Барановська // Український педагогічний журнал. 2018. № 3. С. 60–66.
3. Тріус Ю.В. Комбіноване навчання як інноваційна освітня технологія у вищій школі / Ю.В. Тріус, І.В. Герасименко // Теорія та методика електронного навчання : збірник наукових праць. Випуск III. Кривий Ріг : Видавничий відділ НМетАУ, 2012. С. 299–308.

4. Wang Q.Y. Systematic planning for ICT integration in topic learning / Q.Y. Wang, H.L. Woo // Educational Technology and Society, 10(1), 2009. C. 148–156.